

IV BO'LIM.

SOLIQ TO'LOVCHILARNI VA SOLIQ SOLISH OB'YEKTLARINI HISOBGA OLISH

16-bob. Soliq to'lovchilarni hisobga olish tartibi

126-modda. Soliq to'lovchilarni hisobga olish to'g'risida umumiy qoidalar

Soliq nazoratini amalga oshirish maqsadida yuridik va jismoniy shaxslar soliq organlarida hisobga qo'yilishi lozim.

O'zbekiston Respublikasining soliq rezidentlarini hisobga qo'yish ushbu Kodeks u yoki bu soliqni to'lash majburiyatining paydo bo'lishini bog'laydigan holatlar mavjudligidan qat'i nazar amalga oshiriladi.

Soliq organlarida hisobga qo'yish va hisobdan chiqarish bepul amalga oshiriladi.

Soliq to'lovchiga identifikatsiya raqami berilganligi to'g'risida soliq organi tomonidan berilgan guvohnoma yoki soliq to'lovchini davlat ro'yxatidan o'tkazish chog'ida u bir vaqtning o'zida soliq organlarida va davlat statistika organlarida hisobga qo'yilgan taqdirda – davlat ro'yxatidan o'tkazilganlik to'g'risidagi guvohnoma soliq to'lovchining hisobga qo'yilganligini tasdiqlovchi hujjat hisoblanadi.

Soliq to'lovchilarni hisobga olish ma'lumotlari asosida O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi O'zbekiston Respublikasi soliq to'lovchilarining yagona reyestrini yuritadi.

O'zbekiston Respublikasi soliq to'lovchilarining yagona reyestrda mavjud bo'lgan ma'lumotlarning tarkibi hamda reyestri yuritish tartibi O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va Davlat soliq qo'mitasi tomonidan belgilanadi.

Soliq to'lovchi to'g'risidagi ma'lumotlar, agar ushbu Kodeksning **29-moddasida** boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa, soliq organida hisobga qo'yilgan paytdan boshlab soliq siridir.

127-modda. Soliq to'lovchining identifikasiya raqami

Hisobga olishda har bir soliq to'lovchiga O'zbekiston Respublikasining butun hududida yagona bo'lgan soliq to'lovchining identifikasiya raqami beriladi va uning hisob ma'lumotlari O'zbekiston Respublikasi soliq to'lovchilarining yagona reyestriga kiritiladi.

Soliq to'lovchiga identifikasiya raqamini berish, qo'llash hamda uni o'zgartirish tartibi va shartlari O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanadi.

Soliq organi soliq to'lovchining identifikasiya raqamini unga yuboriladigan barcha hujjatlarda ko'rsatadi.

Har bir soliq to'lovchi o'zining soliq to'lovchining identifikasiya raqamini soliq hisobotlarida, soliq organiga taqdim etiladigan arizalar va boshqa hujjatlarda, shuningdek, agar ushbu moddada boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa, qonun hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa hollarda ko'rsatadi.

Soliq to'lovchining identifikasiya raqami quyidagi hujjatlarda majburiy ko'rsatiladi:

faoliyatning ayrim turlari bilan shug'ullanish uchun lisenziyalarda;

yuridik va (yoki) jismoniy shaxslar tomonidan tuziladigan xo'jalik, fuqarolik-huquqiy va mehnat shartnomalarida;

yuridik shaxslar va (yoki) yakka tartibdagi tadbirkorlar tomonidan bitimlar tuzilganligini belgilovchi yoki tasdiqlovchi hujjatlarda, shu jumladan hisobvara-q-fakturalarda va tovar-kuzatuv hujjatlarida;

pul, hisob-kitob va to'lov hujjatlarida;

qonun hujjatlarida belgilangan hollarda boshqa hujjatlarda.

128-modda. Soliq to'lovchilarni hisobga qo'yish

Yuridik shaxslar o'zlari joylashgan yerdagi va ularning alohida bo'linmalari joylashgan yerdagi soliq organlarida hisobga qo'yiladi.

Tarkibiga O'zbekiston Respublikasi hududida joylashgan alohida bo'linmalar kiradigan yuridik shaxslar har bir alohida bo'linma joylashgan yerdagi soliq organlarida hisobga qo'yilishi lozim.

O'zbekiston Respublikasida tovar-xomashyo birjalarida va (yoki) tashkillashtirilgan savdolarida aksiyadorlik jamiyatlarining aksiyalarini sotib oladigan norezident bo'lgan yuridik shaxslar birja savdolari amalga oshiriladigan joydagi soliq organida hisobga qo'yiladi.

O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi va Moliya vazirligi soliq organlarida yirik soliq to'lovchilarni hisobga olishning o'ziga xos xususiyatlarini belgilashga haqli.

O'zbekiston Respublikasida faoliyatni vakolatxona yoki doimiy muassasa orqali amalga oshirayotgan chet el yuridik shaxslari faoliyatni amalga oshirish joyidagi soliq organlarida hisobga qo'yilishi lozim.

Jismoniy shaxslar o'z yashash joyidagi soliq organlarida hisobga qo'yiladi.

Bundan tashqari, yuridik va jismoniy shaxslar o'ziga tegishli bo'lgan ko'chmas mulk joylashgan yerdagi soliq organlarida, shuningdek ushbu Kodeksda nazarda tutilgan boshqa asoslarga ko'ra hisobga qo'yilishi lozim.

Ushbu moddada nazarda tutilgan asoslarga ko'ra soliq organlarida hisobga qo'yish tartibi ushbu Kodeksning 129 va 130-moddalarida belgilanadi.

129-modda. Soliq to'lovchilarni hisobga qo'yish tartibi

Yuridik va jismoniy shaxslarni ushbu Kodeksning 128-moddasida nazarda tutilgan tartibda olinadigan ma'lumotlar asosida soliq organlarida hisobga olish, agar ushbu moddada boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa, soliq organlari tomonidan mustaqil ravishda amalga oshiriladi.

Soliq organlari o'zlaridagi mavjud ma'lumotlar asosida soliq to'lovchilar hisobga olinishini (hisobdan chiqarilishini) va soliq to'lovchilar to'g'risida ma'lumotlar hisobi yuritilishini ta'minlashi shart.

O'zbekiston Respublikasi soliq to'lovchilarining yagona reyestrda mavjud bo'lgan ma'lumotlar asosida soliq organlarida hisobga qo'yish quyidagilarga nisbatan amalga oshiriladi:

- 1) yuridik shaxs o'zi joylashgan yerida, filiali va (yoki) vakolatxonasi joylashgan yerida;
- 2) chet el notijorat nohukumat tashkilotining o'z faoliyatini O'zbekiston Respublikasi hududida bo'linmasi orqali amalga oshirish joyida;
- 3) yakka tartibdagi tadbirkor o'z yashash joyida.

Chet el yuridik shaxsini akkreditasiya qilingan filial va (yoki) vakolatxona orqali o'z faoliyatini amalga oshirish joyidagi soliq organlarida hisobga qo'yish O'zbekiston Respublikasi Investisiyalar va tashqi savdo vazirligi tomonidan taqdim etiladigan ma'lumotlar asosida amalga oshiriladi.

Faoliyatini boshqa alohida bo'linmalar orqali amalga oshirish chog'ida chet el yuridik shaxsini hisobga qo'yish, agar ushbu moddaning uchinchi qismida boshqacha qoida nazarda

tutilmagan bo'lsa, hisobga qo'yish to'g'risidagi ariza asosida amalga oshiriladi. Chet el yuridik shaxsini soliq organlarida hisobdan chiqarish xuddi shunday tartibda amalga oshiriladi.

Hisobga qo'yish to'g'risidagi ariza chet el yuridik shaxsi tomonidan u O'zbekiston Respublikasi hududida o'z faoliyatini boshlagan kundan e'tiboran o'ttiz kalendar kundan kechiktirmay soliq organiga beriladi. Hisobdan chiqarish to'g'risidagi ariza bunday shaxs tomonidan u O'zbekiston Respublikasi hududida o'z faoliyatini tugallagan kundan e'tiboran o'n besh kalendar kundan kechiktirmay beriladi.

Hisobga qo'yish (hisobdan chiqarish) to'g'risidagi ariza berilayotganda chet el yuridik shaxsi mazkur ariza bilan bir vaqtning o'zida soliq organiga hisobga qo'yish (hisobdan chiqarish) uchun zarur bo'lgan hujjatlarni taqdim etadi. Bunday hujjatlarning ro'yxati O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tomonidan tasdiqlanadi.

Chet el yuridik shaxsni O'zbekiston Respublikasining soliq rezidenti sifatida soliq organida hisobga qo'yish (hisobdan chiqarish) soliq organi tomonidan bunday chet el yuridik shaxsining o'zini O'zbekiston Respublikasining soliq rezidenti deb e'tirof etishi to'g'risidagi (O'zbekiston Respublikasining soliq rezidenti maqomidan voz kechishi haqidagi) arizasi asosida amalga oshiriladi.

O'zbekiston Respublikasida tovar-xomashyo birjalarida va (yoki) tashkillashtirilgan savdolarida aksiyadorlik jamiyatlarining aksiyalarini sotib oladigan norezident bo'lgan yuridik shaxslarni hisobga qo'yish tartibini O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi belgilaydi.

Yuridik shaxsni soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining mas'ul ishtirokchisi sifatida hisobga qo'yish ushbu Kodeksning **64-moddasiga** muvofiq soliq to'lovchilarning

konsolidasiyalashgan guruhini tuzish to'g'risidagi shartnomani ro'yxatdan o'tkazgan soliq organi tomonidan shartnoma ro'yxatga olingan sanadan e'tiboran besh kun ichida amalga oshiriladi. Xuddi shu muddatda mazkur yuridik shaxsga soliq organida soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining mas'ul ishtirokchisi sifatida hisobga qo'yilganligi haqida bildirishnoma beriladi (yuboriladi).

Yuridik shaxsni soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining mas'ul ishtirokchisi sifatida hisobdan chiqarish soliq organi tomonidan ushbu Kodeksning **68-moddasiga** muvofiq soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining amal qilishi tugatilgan kundan e'tiboran besh kun ichida amalga oshiriladi. Xuddi shu muddatda mazkur yuridik shaxsga soliq organida soliq to'lovchilar konsolidasiyalashgan guruhining mas'ul ishtirokchisi sifatida hisobdan chiqarilganligi haqida bildirishnoma beriladi (yuboriladi).

Jismoniy shaxslarga ushbu Kodeksning **282-moddasida** ko'rsatilgan, O'zbekiston Respublikasi hududi realizasiya qilish joyi deb e'tirof etiladigan elektron shakldagi xizmatlar ko'rsatuvchi va hisob-kitoblarni bevosita mazkur jismoniy shaxslar bilan amalga oshiradigan chet el yuridik shaxsini soliq organida hisobga qo'yish (hisobdan chiqarish) soliq organi tomonidan hisobga olish (hisobdan chiqarish) to'g'risidagi ariza hamda O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tomonidan tasdiqlanadigan ro'yxat bo'yicha boshqa hujjatlar asosida amalga oshiriladi. Soliq agenti deb e'tirof etiladigan vositachi bo'lgan chet el yuridik shaxsini soliq organida hisobga qo'yish (hisobdan chiqarish) ham xuddi shunday tartibda amalga oshiriladi.

Hisobga qo'yish (hisobdan chiqarish) to'g'risidagi ariza ushbu moddaning **o'n uchinchi qismida** ko'rsatilgan chet el tashkilotlari tomonidan soliq organiga mazkur xizmatlar

ko'rsatish boshlangan (tugallangan) kundan e'tiboran o'ttiz kalendar kundan kechiktirmay beriladi. Hisobga qo'yish (hisobdan chiqarish) soliq organi tomonidan tegishli ariza va ro'yxati O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tomonidan tasdiqlanadigan boshqa hujjatlar asosida amalga oshiriladi.

Chet el yuridik shaxsi tomonidan ushbu moddaning **o'n uchinchi qismida** ko'rsatilgan O'zbekiston Respublikasining soliq to'g'risidagi qonun hujjatlari talablari buzilgan taqdirda, soliq organi bunday yuridik shaxsni tegishli ariza taqdim etmagan holda soliq hisobidan chiqarishga haqli.

Soliq organida avval ko'rsatilgan asoslar bo'yicha hisobdan chiqarilgan chet el yuridik shaxsini hisobga qo'yish soliq organi tomonidan hisobga olish to'g'risidagi ariza va ushbu moddaning **o'n uchinchi qismida** ko'rsatilgan hujjatlar asosida amalga oshiriladi.

Ushbu modda **o'n uchinchi — o'n oltinchi qismlarining** qoidalari mazkur xizmatlarni elektron shaklda ko'rsatuvchi yoki bunday xizmatlarni bevosita vositachi sifatida o'zining O'zbekiston Respublikasidagi doimiy muassasasi orqali ko'rsatuvchi chet el yuridik shaxslariga nisbatan tatbiq etilmaydi.

Yakka tartibdagi tadbirkor bo'lmagan jismoniy shaxslarni soliq organlarida hisobga qo'yish ushbu Kodeksning **133-moddasida** ko'rsatilgan organlar taqdim etadigan ma'lumot yoki jismoniy shaxsning arizasi asosida mazkur jismoniy shaxsning yashash joyidagi soliq organlari tomonidan amalga oshiriladi.

Yashash joyi soliq solish maqsadlari uchun jismoniy shaxsning turgan joyi bo'yicha aniqlanadigan jismoniy shaxslar o'zi turgan joydagi soliq organiga soliq organlarida hisobga qo'yish to'g'risidagi ariza bilan murojaat qilishga haqli.

Soliq to'lovchida hisobga qo'yish joyini aniqlash xususida qiyinchiliklar yuzaga kelgan taqdirda, qaror u taqdim etgan ma'lumotlar asosida soliq organi tomonidan qabul qilinadi.

130-modda. O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan chet ellik shaxslarni hisobga qo'yishning o'ziga xos xususiyatlari

O'zbekiston Respublikasida faoliyatni doimiy muassasa orqali amalga oshirayotgan O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan yuridik shaxs mazkur faoliyatni amalga oshirish boshlangan kundan e'tiboran bir yuz sakson uch kalendar kundan kechiktirmay soliq organiga soliq to'lovchi sifatida hisobga qo'yish to'g'risidagi arizani taqdim etishi shart. Ushbu arizaga quyidagilarning davlat tiliga tarjima qilingan asl nusxalari yoki notarial tarzda tasdiqlangan nusxalari ilova qilinadi:

1) O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan yuridik shaxs o'zi ta'sis etilgan mamlakatda davlat ro'yxatidan o'tkazilganligini tasdiqlovchi hujjatning;

2) maxsus ruxsat beruvchi hujjatlarning yoki lisenziyalarning (ular mavjud bo'lgan taqdirda);

3) O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan yuridik shaxs nomidan O'zbekiston Respublikasida harakatlarni amalga oshirish huquqini tasdiqlovchi ishonchnomaning yoki boshqa hujjatning (ular mavjud bo'lgan taqdirda);

4) ijro etilishi doimiy muassasa tashkil etilishiga olib keladigan shartnomaning (mavjud bo'lgan taqdirda).

Agar O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan yuridik shaxs bir yuz sakson uch kalendar kundan ortiq muddatga shartnoma tuzgan bo'lsa, soliq to'lovchi sifatida hisobga qo'yish to'g'risidagi ariza va ushbu moddaning **birinchi qismida** nazarda tutilgan hujjatlar mazkur faoliyatni amalga

oshirish boshlangan sanadan o'ttiz kalendar kundan kechiktirmay soliq organiga taqdim etiladi.

Agar O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan yuridik shaxs o'z faoliyatining umumiy muddati bir yuz sakson uch kalendar kundan ortiq muddatni tashkil etadigan bir nechta shartnomalar tuzgan bo'lsa, soliq to'lovchi sifatida hisobga qo'yish to'g'risidagi ariza va ushbu moddaning **birinchi qismida** nazarda tutilgan hujjatlar faoliyatni amalga oshirish boshlangan yoki qaysi shartnomaga muvofiq faoliyatning umumiy muddati bir yuz sakson uch kalendar kundan oshadigan bo'lsa, o'sha shartnoma tuzilgan sanadan e'tiboran o'ttiz kalendar kundan kechiktirmay soliq organiga taqdim etiladi.

O'zbekiston Respublikasining soliq rezidenti bilan tuzilgan oddiy shirkatning (birgalikdagi faoliyat to'g'risidagi shartnomaning) ishtirokchisi bo'lgan, faoliyati doimiy muassasa tashkil etilishiga olib keladigan O'zbekiston Respublikasining norezidenti soliq to'lovchi sifatida hisobga qo'yish uchun o'z faoliyatini amalga oshirish boshlangan sanadan e'tiboran o'ttiz kalendar kun ichida birgalikdagi faoliyat to'g'risidagi shartnomaning ishtirokchisi bo'lgan O'zbekiston Respublikasining soliq rezidenti joylashgan (yashaydigan, turgan) yeridagi soliq organiga hisobga qo'yish to'g'risidagi arizani quyidagi hujjatlarning notarial tarzda tasdiqlangan ko'chirma nusxalarini ilova qilgan holda taqdim etishi shart:

1) birgalikdagi faoliyat to'g'risidagi shartnomani;

2) O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan jismoniy shaxsning shaxsini tasdiqlovchi hujjatni yoki O'zbekiston Respublikasining norezidenti bo'lgan yuridik shaxsning o'z mamlakatida davlat ro'yxatidan o'tkazilganligini, davlat ro'yxatidan o'tkazilganligi raqamini ko'rsatgan holda, tasdiqlovchi hujjatni (yoki uning o'rniga o'tadigan hujjatni).

O'zbekiston Respublikasidagi manbalardan daromadlar oladigan, ushbu Kodeks qoidalariga muvofiq to'lash manbasida soliq solinishi lozim bo'lmagan chet ellik fuqarolar va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar faoliyatni amalga oshirish boshlangan sanadan o'ttiz kalendar kun davomida turgan (yashaydigan) joyidagi soliq organiga hisobga qo'yish to'g'risidagi arizani quyidagi hujjatlarning ko'chirma nusxalarini ilova qilgan holda taqdim etishi shart:

1) chet ellik fuqaroning yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxsning shaxsini tasdiqlovchi hujjatlarni;

2) fuqarolik (rezidentlik) mamlakatida soliq ro'yxatiga olinganligini tasdiqlovchi hujjatni, bunday hujjat mavjud bo'lgan taqdirda;

3) O'zbekiston Respublikasidagi manbalardan olingan daromad summasini tasdiqlovchi hujjatni, bunday hujjat mavjud bo'lgan taqdirda.

O'zbekiston Respublikasida mol-mulk solig'i yoki yer solig'i solish ob'yekti bo'lgan mol-mulkni oluvchi chet ellik fuqarolar yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxslar soliq to'lovchi sifatida ro'yxatdan o'tish uchun bunday mol-mulk yoki yer uchastkasi joylashgan yerdagi soliq organiga hisobga qo'yish to'g'risidagi arizani quyidagi hujjatlarning ko'chirma nusxalarini ilova qilgan holda taqdim etishi shart:

1) chet ellik fuqaroning yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxsning shaxsini tasdiqlovchi hujjatlarni;

2) fuqarolik (rezidentlik) mamlakatida soliq ro'yxatiga olinganligini tasdiqlovchi hujjatlarni, bunday hujjat mavjud bo'lgan taqdirda.

131-modda. Soliq to'lovchilarni soliq solish ob'yekti bo'yicha hisobga qo'yish

Soliq to'lovchini hisobga qo'yish soliq solish ob'yekti joylashgan yerdagi soliq organlari tomonidan amalga oshiriladi.

Soliq to'lovchini ob'yektlar bo'yicha hisobga qo'yish u ushbu Kodeksning **129-moddasida** belgilangan tartibda hisobga qo'yilganidan keyin, agar ushbu Kodeksga muvofiq soliq to'lovchida soliq to'lovchi sifatida hisobga olinmagan joydagi yer solig'i, mol-mulk solig'i, suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq va (yoki) noruda qazilma boyliklari bo'yicha yer qa'ridan foydalanganlik uchun soliq to'lash majburiyati yuzaga kelgan bo'lsa, amalga oshiriladi.

Hisobga qo'yilmagan joyda yer solig'ini, mol-mulk solig'ini yoki suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliqni to'lash majburiyati o'zida yuzaga kelgan soliq to'lovchi tegishli yer uchastkasiga bo'lgan huquq davlat ro'yxatidan o'tkazilgan kundan e'tiboran yoxud mol-mulk solig'i yoki suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq solish ob'yekti vujudga kelgan kundan e'tiboran o'n kun ichida soliq solish ob'yektlarini ular joylashgan yerda hisobga qo'yish uchun davlat soliq xizmati organlariga qonun hujjatlarida belgilangan tartibda murojaat qilishi kerak.

Hisobga olinishi davlat soliq xizmati organlari tomonidan mustaqil ravishda amalga oshiriladigan soliq solinadigan ob'yektlar bo'yicha mol-mulk solig'i va yer solig'i to'lovchisi bo'lgan jismoniy shaxslarga nisbatan ushbu moddaning **uchinchi qismida** ko'rsatilgan majburiyat tatbiq etilmaydi.

Ushbu moddaning **birinchi qismida** ko'rsatilgan majburiyat, shuningdek:

benzin, dizel yoqilg'isi va gazni oxirgi iste'molchiga realizasiya qilishda to'lanadigan aksiz solig'ining soliq to'lovchilariga;

hududiy alohida bo'linma joylashgan yeri bo'yicha xodimlar soni yigirma besh kishidan ko'p bo'lgan doimiy ish joyi yaratgan soliq agentiga tatbiq etiladi.

Ushbu modda beshinchi qismining **ikkinchi xatboshisida** ko'rsatilgan soliq to'lovchi aksizosti mahsulotni realizasiya qilish boshlangan paytdan boshlab o'n kun ichida avtomobillarga yoqilg'i quyish shoxobchasi joylashgan yerdagi soliq organiga aksiz solig'i soliq to'lovchisi sifatida hisobga qo'yish uchun murojaat qilishi shart.

Ushbu modda beshinchi qismining **uchinchi xatboshisida** ko'rsatilgan soliq agenti alohida bo'linma tashkil etilgan paytdan bir oy o'tganidan keyin o'n kun ichida alohida bo'linma joylashgan yerdagi soliq organiga jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i to'lovchi soliq agenti sifatida hisobga qo'yish uchun murojaat qilishi shart.

Soliq organi soliq to'lovchiga ilgari berilgan soliq to'lovchining identifikasiya raqamiga muvofiq uni murojaat qilgan kundan e'tiboran uch ish kundan kechiktirmay ob'yektning joylashgan yeri bo'yicha hisobga oladi.

132-modda. Soliq to'lovchi to'g'risidagi hisob ma'lumotlari

Ushbu Kodeksning maqsadlari uchun soliq to'lovchi to'g'risidagi hisob ma'lumotlari deganda soliq to'lovchi tomonidan soliq organlariga taqdim etilgan ma'lumotlar, shuningdek ushbu Kodeksning **133-moddasida** nazarda tutilgan tartibda organlar, muassasalar va tashkilotlar tomonidan yuborilgan ma'lumotlar tushuniladi.

Yuridik shaxs to'g'risidagi hisob ma'lumotlari tarkibiga quyidagilar kiradi, xususan:

- 1) soliq to'lovchining identifikatsiya raqami;
- 2) to'liq va qisqartirilgan nomi;
- 3) joylashgan yeri (pochta manzili);
- 4) tashkiliy-huquqiy shakli;
- 5) davlat ro'yxatidan o'tkazilgan sana, joyi va raqami;
- 6) ustav fondining (ustav kapitalining) miqdori — tijorat tashkilotlari uchun;
- 7) alohida bo'linmalar to'g'risidagi ma'lumotlar;
- 8) O'zbekiston Respublikasining rezidentlari bo'lgan ishtirokchilar soliq to'lovchisining identifikatsiya raqami, chet ellik ishtirokchining mamlakati hamda har bir muassisning ustav fondidagi (ustav kapitalidagi) ulushi ko'rsatilgan holda ishtirokchilarning to'liq tarkibi — tijorat tashkilotlari uchun.

Jismoniy shaxslar to'g'risidagi hisob ma'lumotlari tarkibiga ularning quyidagi shaxsiy ma'lumotlari kiritiladi:

- 1) soliq to'lovchining identifikatsiya raqami;
- 2) familiyasi, ismi, otasining ismi;
- 3) fuqaroligi;
- 4) jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqami — O'zbekiston Respublikasi fuqarolari uchun;
- 5) pasportining seriyasi va raqami, berilgan sanasi va joyi;
- 6) yashash joyi (manzili).

Yakka tartibdagi tadbirkorlar uchun hisob ma'lumotlari tarkibiga ushbu moddaning **uchinchi qismida** ko'rsatilgan ma'lumotlardan tashqari, quyidagilar ham kiritiladi:

- 1) davlat ro'yxatidan o'tkazilgan sana, joyi va raqami;
- 2) faoliyat turi;
- 3) faoliyat amalga oshiriladigan joy.

Soliq to'lovchilar to'g'risida hisob ma'lumotlarini yuritish, bu ma'lumotlarni uchinchi shaxslarga taqdim etish tartibi, shuningdek soliq to'lovchilarning ayrim toifalari uchun ma'lumotlar tarkibini shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi tomonidan O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi bilan kelishilgan holda belgilanadi.

133-modda. Organlar, muassasalar va tashkilotlarning soliq organlariga ma'lumotlar taqdim etish majburiyatlari

Tadbirkorlik sub'yekti bo'lgan yuridik va jismoniy shaxslarni davlat ro'yxatidan o'tkazishni amalga oshiruvchi organlar ro'yxatdan o'tkazilgan joydagi soliq organiga ushbu shaxslar davlat ro'yxatidan o'tkazilgan kundan e'tiboran o'n kundan kechirtirmay tegishli yuridik shaxslarning davlat reyestridan ko'chirmani, rahbar (rahbar vazifalarini bajaruvchi shaxs) to'g'risidagi ma'lumotlarni, jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqamini va uning pasport ma'lumotlarini topshirishi shart. Shuningdek mazkur organlar soliq organiga davlat reyestriga kiritilgan va tegishli shaxslarga taalluqli bo'lgan har qanday o'zgartirishlar to'g'risida bunday o'zgartirishlar kiritilgan kundan e'tiboran uch kundan kechiktirmay ma'lum qilishi shart.

Ichki ishlar organlari pasportlar berilganligi, shu jumladan yo'qotilgan yoki amal qilish muddati o'tgan pasportlar o'rniga pasportlar berilganligi faktlari haqida, shuningdek bekor qilingan pasportlar to'g'risida o'zlari joylashgan yerdagi soliq organlariga har oyda ma'lum qilib borishi, shuningdek turar joyni ijaraga

olish (ijaraga berish) shartnomasi, tekin foydalanishga berishga shartnomasi mavjud emasligi yoki soliq organlarida ijaraga olish (ijaraga berish) shartnomasining majburiy hisobga qo'yilishiga rioya etilmaganligi bo'yicha aniqlangan faktlar to'g'risida o'zlari joylashgan yerdagi soliq organlariga uch kun ichida ma'lum qilishi shart.

Ko'chmas mulkka bo'lgan huquqni davlat ro'yxatidan o'tkazuvchi organlar har yili 1 fevralgacha o'zlari joylashgan yerdagi soliq organlariga tegishli hududda joylashgan yer uchastkasi va boshqa ko'chmas mulk, uning mulkdorlari (egalari) to'g'risida 1 yanvar holatiga ko'ra ma'lumot berishi, shuningdek yer uchastkasi va boshqa ko'chmas mulkka bo'lgan huquqlar yil davomida yuzaga kelganda — mazkur ko'chmas mulkka bo'lgan huquqlar davlat ro'yxatidan o'tkazilgan kundan e'tiboran o'n kun ichida ma'lum qilishi shart.

Tabiiy resurslardan foydalanuvchilarni hisobga olishni va (yoki) ularni ro'yxatdan o'tkazishni, shuningdek tabiiy resurslardan foydalanish bilan bog'liq faoliyatni lisenziyalashni amalga oshiruvchi organlar tabiatdan foydalanish joyidagi soliq organlariga tegishli tarzda ro'yxatdan o'tkazilgan (lisenziya, ruxsatnoma berilgan) kundan e'tiboran o'n kun ichida soliq solish ob'yekti bo'lgan bunday resurslardan foydalanishga doir huquqlar berish to'g'risida ma'lum qilishi shart.

Suv resurslarini hisobga olishni amalga oshiruvchi organlar suvdan foydalanish yoki suvni iste'mol qilish joyidagi soliq organlariga o'tgan yil yakunlari bo'yicha o'lchov asboblari siz foydalanilgan suv hajmlari to'g'risida 15 yanvardan kechiktirmay xabar qilishi shart.

Lisenziyalar va (yoki) boshqa ruxsat etuvchi hujjatlarni beradigan organlar mazkur hujjatlar berilgan shaxslar joylashgan yerdagi soliq organiga shunday hujjatlar berilganligi, bekor

qilinganligi, to'xtatib turilganligi yoki ularning amal qilishi tugatilganligi to'g'risida tegishli hodisa ro'y bergan kundan e'tiboran o'n kun ichida ma'lum qilishi shart.

Chet el yuridik shaxslarining vakolatxonalarini akkreditasiyadan o'tkazishni amalga oshiruvchi organlar hamda tashkilotlar chet el yuridik shaxslarining vakolatxonalari akkreditasiyadan o'tkazilganligi (akkreditasiyadan mahrum etilganligi) to'g'risidagi ma'lumotlarni vakolatxona joylashgan yerdagi soliq organiga tegishli hodisa ro'y bergan kundan e'tiboran o'n kun ichida ma'lum qilishi shart.

Xalqaro tashkilotlarning hamda chet el notijorat nohukumat tashkilotlarining vakolatxonalari reyestrini yuritish vakolatiga ega bo'lgan organ mazkur reyestrda tegishli tarzda kiritilganlik (reyestrda o'zgartirishlar) to'g'risidagi ma'lumotlarni akkreditasiyadan o'tkazilgan (akkreditasiyadan mahrum etilgan) yoki mazkur reyestrda ma'lumotlar (o'zgartirishlar) kiritilgan kundan e'tiboran o'n kun ichida vakolatxona joylashgan yerdagi soliq organiga xabar qilishi shart.

Vasiylik va homiylik organlari mol-mulk mulkdorlari (egalari) bo'lgan jismoniy shaxslarga nisbatan vasiylik, homiylik hamda mol-mulk boshqaruvi belgilanganligi to'g'risida, shu jumladan mol-mulk mulkdori (egasi) bo'lgan bolaning vasiy oilaga topshirilganligi haqida, shu jumladan mazkur vasiylik, homiylik va mol-mulk boshqaruvi bilan bog'liq keyingi o'zgartirishlar to'g'risida tegishli qaror qabul qilingan kundan e'tiboran o'n kun ichida o'zlari joylashgan yerdagi soliq organlariga ma'lum qilishi shart.

Notarial harakatlarni amalga oshirishga vakolatli bo'lgan organlar (muassasalar) ko'chmas mulk oldi-sotdi shartnomalari, mol-mulk ijarasi shartnomalari tasdiqlanganligi va ijara haqi miqdori, merosga egalik qilish huquqi to'g'risidagi

guvohnomalar berilganligi hamda hadya etish shartnomalari notarial tarzda tasdiqlanganligi haqidagi ma'lumotlarni tegishli tarzda notarial tasdiqlangan kundan e'tiboran besh kundan kechiktirmay o'zlari joylashgan yerdagi soliq organlariga ma'lum qilishi shart. Bunda hadya etish shartnomalari tasdiqlanganligi to'g'risida taqdim etilayotgan axborot hadya qiluvchi va hadya oluvchi shaxs o'rtasidagi qarindoshlik darajasi to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olishi kerak.

Chet ellik fuqarolarga yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxslarga ishlash uchun ruxsatnomalar yoki patentlar berishni amalga oshiruvchi organlar chet ellik fuqarolar yoxud fuqaroligi bo'lmagan shaxslar turgan joyi bo'yicha migrasiya hisobiga qo'yilganligi to'g'risidagi ma'lumotlarni xabar qilishi shart. Bunday ma'lumotlar soliq organlarida hisobda turmagan va o'ziga nisbatan ishlash uchun ruxsatnomani yoki patentni rasmiylashtirish uchun hujjatlar ko'rib chiqishga qabul qilingan chet ellik fuqarolar hamda fuqaroligi bo'lmagan shaxslarga nisbatan taqdim etiladi. Mazkur organlar belgilangan hujjatlar qabul qilingan kundan keyin keladigan kundan kechiktirmay ushbu ma'lumotlarni o'zlari joylashgan yerdagi soliq organlariga xabar qiladi.

Qimmatli qog'ozlarning markaziy depozitariysi har oyda, hisobot oyidan keyingi oyning o'ninchi kunidan kechirtirmay O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasiga o'zi va investisiya vositachilari tomonidan ro'yxatga olingan aksiyalarga doir bitimlar to'g'risidagi axborotni taqdim etishi shart.

Bojxona organlari har oyda soliq organlariga:

eksport-import operasialari to'g'risidagi, shuningdek tovarlarni olib o'tish, shu jumladan O'zbekiston Respublikasining bojxona chegarasi orqali elektron tijorat shaklida amalga oshirilgan tovarlarni olib o'tish haqidagi;

O‘zbekiston Respublikasi norezidentlari tomonidan O‘zbekiston Respublikasining bojxona omborlarida tovarlar saqlanayotganligi faktlari to‘g‘risidagi axborotni taqdim etishi shart.

Internet jahon axborot tarmog‘i milliy segmentining domen nomlari tizimini belgilovchi organ soliq organlariga tegishli ma’lumotlar bazasiga ulanish uchun dasturiy mahsulotlarni taqdim etish orqali domen nomlarining ma’murlari to‘g‘risidagi axborotlarga kirish huquqini beradi.

Soliq organlariga ushbu moddada nazarda tutilgan, qog‘ozda yoki elektron shaklda taqdim etiladigan ma’lumotlarning shakllari, shuningdek shakllarni to‘ldirish tartibi O‘zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo‘mitasi tomonidan tasdiqlanadi.

Ma’lumotlarni soliq organlariga elektron shaklda taqdim etish tartibi o‘zaro hamkorlik qiluvchi tараflarning kelishuvi bilan belgilanadi.

Ushbu moddada ko‘rsatilgan ma’lumotlar soliq organlariga bepul taqdim etiladi.

Ushbu moddada nazarda tutilgan ma’lumotlar ushbu moddada belgilangan organlar, muassasalar, tashkilotlar yoki notarial harakatlarni amalga oshirish vakolatiga ega bo‘lgan mansabdor shaxslar tomonidan soliq organlarining so‘rovlariga binoan so‘rov olingan kundan e’tiboran besh kun ichida taqdim etiladi.

134-modda. Banklarning soliq nazoratini amalga oshirish bilan bog‘liq bo‘lgan majburiyatlari

Bank har qanday yuridik yoki jismoniy shaxsning (bundan buyon ushbu moddada mijoz deb yuritiladi) hisobvarag‘i yoki

omonati (depoziti) ochilganligi (yopilganligi), hisobvarag‘i yoki omonati (depoziti) rekvizitlarining o‘zgartirilganligi to‘g‘risidagi axborotni tegishli hodisa ro‘y bergan kundan e‘tiboran uch kun ichida elektron shaklda, o‘zi joylashgan yerdagi soliq organiga ma‘lum qilishi shart.

Bank tomonidan ushbu moddaning **birinchi qismida** nazarda tutilgan axborotni ma‘lum qilish tartibi va shakllari O‘zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo‘mitasi bilan kelishilgan holda O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan belgilanadi.

Soliq organining bank mijoziga nisbatan axborot taqdim etish to‘g‘risidagi so‘roviga binoan bank yozma so‘rov olingan kundan e‘tiboran uch kun ichida soliq organlariga quyidagilarni berishi shart:

- 1) mijozning bankda hisobvaraqlari va omonatlari (depozitlari) mavjudligi to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni;
- 2) mijozning hisobvaraqlari va omonatlaridagi (depozitlaridagi) pul mablag‘larining qoldiqlari haqidagi ma‘lumotlarni;
- 3) mijozning hisobvaraqlaridagi operatsiyalarga hamda omonatlariga (depozitlariga) doir ko‘chirmalarni;
- 4) soliq to‘lovchining soliq majburiyatlarini bajarishi bilan bog‘liq boshqa ma‘lumotlarni.

Ushbu moddaning **uchinchi qismida** nazarda tutilgan axborot, O‘zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalarida nazarda tutilgan hollarda chet davlat vakolatli organining so‘rovi asosida ham soliq organlari tomonidan bankdan so‘rab olinishi mumkin.

Soliq organi tomonidan bankka so‘rov yuborish va banklar tomonidan soliq organlarining so‘rovlariga binoan axborot

taqdim etish shakli hamda tartibi O‘zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo‘mitasi va O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan belgilanadi.